

СПРАВКА

по чл. 7, ал. 2 от Правилата за нормативната дейност на Комисията за финансов надзор за отразяване на становищата, предложения и възражения, получени в хода на съгласуване на проект на Наредба за изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване и реда и начина за назначаването им

Проектът на Наредба за изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване и реда и начина за назначаването им (проект на Наредба) е публикуван на интернет страницата на Комисията за финансов надзор (КФН) на 08.11.2018 г.

С писмо вх. № 23-00-121 от 21.11.2018 г. е получено становище от Камарата на независимите оценители в България (КНОБ) с бележки и предложения по проекта.

С писмо вх. № 23-00-120 от 22.11.2018 г. е получено становище от Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО) с бележки и предложения по проекта.

С писмо вх. № 23-00-122 от 26.11.2018 г. е получено становище от Българското актюерско дружество (БАД) с бележки и предложения по проекта.

№	Текст от първоначалния проект	Орган/институция	Кратко съдържание	Становище и съображения
1	Общо предложени е	КНОБ	Предлага се в подходящо място в Наредбата да се предвиди, че външните независими експерти по чл. 344, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Кодекса за социално осигуряване (КСО) следва да прилагат Българските стандарти за оценяване (БСО).	Не се приема. В чл. 1 от проекта на наредба е очертан предметния обхват на нормативния акт, като със същия се определят изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО и редът и начинът за тяхното назначаване. Нормативният акт няма за цел и не определя приложимите стандарти, които следва да прилагат лицата, включени в обхвата на проекта на наредба.
2	§1 от Допълнителните разпоредби	КНОБ	Предлага се в допълнение, в §1 от допълнителните разпоредби, където за оценител с призната квалификация да се определи само лице, което е получило сертификат, издаден от Камарата на независимите оценители, респ.	Приема се с редакция в чл. 3, т. 1 от наредбата.

			оценител с призната квалификация от КНОБ по реда на Закона за признаване на професионалните квалификации.	
3	Чл. 3, т. 1	КНОБ	Предлагат в чл. 3, т. 1 да се добави "съответна" правоспособност.	Не се приема. Наличието на правоспособност за съответния вид оценка се обезпечава посредством чл. 12, ал. 1, изр. второ от наредбата.
4	Чл. 12, ал. 10	КНОБ	Предлагат в чл. 12, ал. 10 да остане възможността само за жребий /Мотив на предложението относно чл. 12, ал. 10: Процедурата не изисква други документи, освен ценово предложение, което не позволява справедливо определяне на по-добрия професионален опит и квалификация/. Добре е да отпадне изискването за най-ниска цена, следва да се разчита на опит и други посочени критерии в процедурата.	Не се приема. В чл. 8, ал. 2 от проекта на наредба са описани документите, които следва да се приложат при кандидатстване за включване в списъците по чл. 7 от проекта на наредба. С представянето на изискуемите документи Комисията за финансов надзор (КФН) ще разполага с необходимата информация относно професионалния опит и квалификацията на лицата. Разпоредбата на чл. 12, ал. 10 от проекта на наредба ще бъде приложена единствено в хипотезата при която са налице кумулативно две предпоставки – първо, налице са две или повече числово равни ценови предложения, класирани на първо място и лицата, които са подали тези ценови предложения са с еднакъв професионален опит. Единствено при кумулативното наличие на тези две предпоставки лицето, което ще бъде назначено за изпълнение на принудителната административна мярка, ще бъде определено чрез жребий. От друга страна критерият „най-ниска цена“ е предпочетен от КФН, тъй като се приема, че след като всички лица, които са регистрирани/лицензирани от съответната съсловна организация и отговарят на изискванията на закона и на проекта на наредба, ще изпълнят възложената работа качествено.

5	Чл. 12, ал. 2, т. 3	КНОБ	Предлагат текстът на чл. 12, ал. 2, т. 3 от проекта на Наредба да бъде включен в разработена процедура, а не в Наредбата. Предлагат в чл. 12, ал. 2 от проекта на Наредба да остане само т. 1, а предвидените останали текстове по точките на ал. 2 да се включат и предвидят в процедурата.	<p>Не се приема.</p> <p>Срокът за извършване на съответната оценка или проверката по чл. 12, ал. 2, т. 3 от проекта на Наредба е важен елемент, който трябва да се вземе под внимание и да се прецени от лицата по чл. 2 – чл. 5 от проекта на наредба, поради което следва да се включи в съдържанието на поканата. С оглед пълнотата на процедурата по назначаване на лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО следва в поканата по чл. 12 от проекта на наредба да се и посочи срок за подаване на ценови предложения.</p> <p>От друга страна в наредбата не се предвижда разработване на отделна процедура, тъй като проектът на наредба има този характер.</p>
6	Чл. 7, ал. 1	КНОБ	Считат, че не е необходимо да има списък на сертифицираните оценители към КФН, след като КНОБ води публичен Регистър на независимите оценители с данни за притежаваните от тях правоспособности. Считат, че не следва да се прилага изискване да се води допълнителен регистър, защото смятат, че това би нарушило принципа на свободния пазар - т.е. при обявен от страна на КФН конкурс или процедура за избор на оценител, като всеки независим оценител да има възможност да подаде предложение и да участва.	<p>Не се приема.</p> <p>Принудителните административни мерки по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО носят характера на способи, чието изпълнение налага завишена отговорност, което предполага и по-големи изисквания към лицата, които ще ги изпълняват. На основание чл. 344, ал. 9 от КСО редът и начинът за назначаване на лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО и изискванията към тях се определят с наредба на комисията. Съобразно правилата на обсъждания проект на наредба (чл. 8, ал. 1) е предвидено в списъците по чл. 7, ал. 1 да се включват лица, които отговарят на съответните изисквания по чл. 2 – 5 и чл. 6, ал. 1, т. 1 - 8 или ал. 2, т. 1 - 3. Това изискване отделя в един по-тесен кръг лицата, отговарящи на условията, посочени в чл. 8, ал. 1 от проекта на наредба, от лицата, които са вписани в публичния регистър на независимите оценители,</p>

				<p>което е аргументирано с оглед специфичната им задача.</p> <p>Наличието на списък с лица освен това обезпечава готов капацитет от експерти, отговарящи на предвидените в наредбата изисквания, и способства за оперативност и бързина при прилагане на мярката, като при възникване на необходимост покана ще бъде изпратена само на лицата, посочени в чл. 12, ал. 1 от проекта на наредба.</p>
7	Чл. 2 и във вр. с чл. 6	БАДДПО	<p>Относно регистрирания одитор по чл. 2 считат, че би следвало да се отчетат и критериите по чл. 187а от КСО, приети от КФН с решение по протокол № 27/07.04.2017 г., доколкото се касае за един и същ тип проверки, напр. и без да е изчерпателно: да се включи лицето да не е извършвало нарушения с влезли в сила решения на Закона за счетоводството (този закон липсва в чл. 6 от Проектонаредбата, за разлика от Критериите); лицето, според Проектонаредбата 1 г., а според Критериите 3 г., не трябва да е било член на органи и др. в дружество с отнет лиценз, предлагат да се възприеме аналогичен подход; предлагат да се предвиди да е правило одит на предприятия от финансовия сектор с активи, съизмерими на проверяваното пенсионноосигурително дружество (ПОД) (заложено в Критериите, липсва в Проектанаредбата); предлагат да се предвиди да разполага в екипа си (ако е одиторско предприятие) с определен кръг лица (аналогично на Критериите) и др.</p>	<p>Приема се частично.</p> <p>Допълват се изискванията на чл. 6, ал. 1, т. 5 и т. 9 от наредбата.</p> <p>Останалите предложения не се приемат, предвид възможността за разлика в обхвата и характера на задачите, които изпълняват назначените по реда на наредбата лица и регистрираните одитори по чл. 187 от КСО.</p>
8	Чл. 3, т. 1	БАДДПО	<p>Предлагат да се специфицира какъв вид правоспособност трябва да има външния независим оценител, който ще извърши оценката на активи на ПОД и/или фондовете за допълнително пенсионно осигуряване (ФДПО). Това е доколкото чл. 6, ал. 1 от Закона за независимите оценители определя правоспособност за широк кръг оценки. По-конкретно считат, че относима е т. 1</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Относно предложеното изменение на чл. 3, т. 1 от проекта на наредба:</p> <p>Данните за видовете оценки по чл. 6, ал. 1 от Закона за независимите оценители (ЗНО), за извършването на които съответното лице притежава правоспособност, се отразяват в</p>

			<p>(недвижими имоти), т. 6 (финансови активи и финансови институции), т. 5 (търговски предприятия и вземания) и евентуални някои др., но не какъв да е вид оценки.</p> <p>В допълнение, предвид сложността и мащаба на оценката на активи на ПОД и/или ФДПО, предлагат към минималните изисквания да се добави и това лицето да е или да има в екипа си експерт/анализатор със CFA сертификат или друга аналогична международно призната професионална квалификация от сферата на финансите (аналогично на горните Критерии).</p> <p>Предложения:</p> <p>Чл. 3, т. 1 от проекта на наредба да придобие следната редакция:</p> <p>„1. е с призната правоспособност съгласно Закона за независимите оценители, като задължително притежава правоспособност за извършване на видовете оценки съгласно чл. 6 от същия закон, които съответстват на вида активи на дружеството, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО“;</p> <p>Да се създаде нова т. 2:</p> <p>„2. е сертифициран финансов анализатор (CFA) или има друга аналогична международно призната професионална квалификация от сферата на финансите“.</p> <p>Настоящите т. 2-4 да се преномерират.</p>	<p>списъка, съгласно чл. 7, ал. 2 от проекта на наредба. При назначаване на лице по чл. 3 от проекта на наредба се изпраща покана само до независимите оценители, притежаващи правоспособност за извършване на съответния вид оценка по чл. 6, ал. 1 от ЗНО, съгласно чл. 12, ал. 1 от проекта на наредба.</p> <p>С чл. 12 от проекта на наредба се определя императивно кръга на лица на които ще бъде изпратена покана, а именно притежаващите правоспособност за извършване на съответен вид оценка по чл. 6, ал. 1 от ЗНО, КФН не счита, че е необходимо този критерий да бъде въведен в общите изисквания по чл. 3, т. 1 от проекта на наредба.</p> <p>Относно предложението за създаване на чл. 3, т. 2:</p> <p>Изискванията към лицата по чл. 3 от проекта на наредба осигуряват достатъчно надеждно определяне на лицата, които могат да извършат оценка на активи на ФДПО и/или на ПОД. В случай че бъде добавено предложеното изискване към лице, което е с призната правоспособност съгласно Закона за независимите оценители и има поне пет години професионален опит като независим оценител и отговаря на останалите изисквания на проекта на наредба, това би ограничило неоправдано кръга на лицата.</p>
9	Чл. 3, т. 4	БАДПО	<p>Предлагат да се преосмислят част от нарушенията по ЗНО, посочени в чл. 3, т. 4 от проекта на Наредба, които съобразно същия следва да не бъдат извършвани - (по чл. 17, ал. 2 ЗНО, „един независим оценител може да участва само в едно дружество на независим оценител“; по чл. 18, т. 7 ЗНО, „независимият оценител е длъжен да се</p>	<p>Не се приема</p> <p>За годността на независимия оценител е определящ вида на нарушението, а не характерът на наложеното наказание. Въведени са аналогични изисквания на предвидените в чл. 10, ал. 1, т. 3 от Наредба № 9 на КФН.</p>

			<p>застрахова за рисковете от своята професионална дейност“). Считат, че е по-важно на лицето да не са налагани наказания по чл. 36, ал. 1, т. 3 - 5 ЗНО (предупреждение за лишаване от правоспособност; лишаване от правоспособност за срок от 6 месеца до 1 г.; заличаване на регистрацията и обезсилване на сертификата), както и евентуално да не му е била оспорена оценката по чл. 44 и следващите от ЗНО. Предлагат наказанията за извършените нарушения да са влезли в сила.</p> <p>Предложение: С оглед горното предлагат да се създадат нови т. 5 и т. 6 в чл. 3 от проекта на Наредба със следната редакция:</p> <p>„5. да не му е налагана с влязло в сила решение дисциплинарна мярка по чл. 36, ал. 1, т. 3 - 5 от Закона за независимите оценители през последните три години преди датата на подаване на заявлението за включване в списъка по чл. 7, ал. 1, т. 2“.</p> <p>6. да няма влязло в сила решение за оспорване на оценка по чл. 44, ал. 1 от Закона за независимите оценители, в което са установени нарушения.“</p>	<p>От текстовете на глава Шеста „ОСПОРВАНЕ НА ОЦЕНКА“ от ЗНО е видно, че решението за оспорване на оценка по чл. 44, ал. 1 ЗНО е окончателно и не подлежи на обжалване. В случай че при извършване на оценката са установени нарушения по чл. 42 ЗНО, съгласно чл. 44, ал. 2 от ЗНО служебно се образува дисциплинарно производство. В този смисъл, при наличието на текста на т. 5 – по-горе, т. 6 се явява излишна.</p>
10	Чл. 4, т. 1	БАДДПО	<p>Предлагат да се посочи изрично за какъв сертификат става въпрос, за да не се допуска неяснота и объркване с вътрешните одитори в публичния сектор.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>В § 1 от Допълнителните разпоредби на проекта на наредба ясно е посочено какво е „призната професионална квалификация на вътрешен одитор“ по смисъла на наредбата.</p>
11	Чл. 4, т. 2	БАДДПО	<p>Считат, че е несъстоятелно и неприемливо опитът във вътрешния одит в публичния сектор (които предоставят обществени услуги или с държавно участие и т.н.) да се счита за относим и адекватен, когато става въпрос за оценка на системата за управление на ПОД (специфични дружества от финансовия сектор). В допълнение, считат за логично този опит във вътрешния одит да е по</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Опитът при осъществяване на вътрешен одит в публичния сектор също допринася за развитието на професионалната квалификация на лицето. Предложението за въвеждане на изискване за опит в предприятия от финансовия сектор със съизмерими активи твърде много ограничава кръга на лицата, които могат да бъдат назначени</p>

			<p>отношения на предприятия от финансовия сектор със сравними активи/ мащаби.</p> <p>Предложение: т. 2 на чл. 4 да придобие следната нова редакция:</p> <p>„2. има поне пет години професионален опит във вътрешния одит в предприятия от финансовия сектор, чиито активи са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество, спрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО“.</p>	<p>и се явява прекомерно в контекста на възможността, мярката да бъде във връзка с оценка на отделни функции на системата за управление.</p> <p>Изискването по чл. 4, т. 2 от проекта на Наредба се прилага относно лицата, които ще бъдат включени в списъка по чл. 7 от същия. В производството по включване на лицата в списъка по чл. 7 не може да се гарантира съответствие с предложения критерий, тъй като в този момент не е известно ПОД, на което ще бъде наложена принудителната административна мярка.</p>
12	Чл. 4, т. 3	БАДПО	<p>Считат, че важат аргументите, посочени за т. 1. Смятат, че и в т. 3 не става ясно какъв сертификат се има предвид: за "вътрешен одитор в публичния сектор" по чл. 19, ал. 2, т. 4 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (доколкото е споменат надолу и създава впечатление, че се визира такъв) или сертификат „Сертифициран вътрешен одитор“ (СІА) доколкото е единственият глобално признат сертификат в областта на вътрешния одит (доколкото има дефиниция в § 1, т. 1 от ДР)?</p>	<p>Не се приема.</p> <p>В § 1 от Допълнителните разпоредби на проекта на наредба ясно е посочено какво е „призната професионална квалификация на вътрешен одитор“ по смисъла на наредбата.</p>
13	Чл. 4, т. 4	БАДПО	<p>Считат, че би следвало наказанията за извършените нарушения да са влезли в сила.</p>	<p>Приема се</p>
14	Чл. 6	БАДПО	<p>Предлагат изискването за липса на свързаност да се разшири спрямо всички ПОД, за да не се допуска лице по чл. 2 - 5, свързано с едно ПОД, да извършва оценки на конкурентно ПОД.</p> <p>Предложения:</p> <p>т. 9 и 10 да придобият следната редакция:</p> <p>„9. да не е било член на управителен или контролен орган, лице, упражняващо функция по чл. 123е, ал. 7 от КСО, или служител на дружеството за допълнително</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Относно предложението за редакция на чл. 6, т. 9 и 10 от проекта на наредба:</p> <p>С предложените редакции на чл. 6, т. 9 и 10 от проекта на наредба се ограничава кръга на лицата, като няма да отговарят на изискванията всички лица, които са в професионални отношения с което и да е пенсионноосигурително дружество. КФН счита, че не е целесъобразно подобно ограничение,</p>

			<p>социално осигуряване, епрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 1 от КСО, през последните 2 години преди датата на поканата по чл. 12, ал. 1;</p> <p>10. да не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен включително, и да не е свързано лице с член на управителен или на контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, епрямо което се прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 1 от КСО, с лице, упражняващо функция по чл. 123е, ал. 7 от КСО, или с лице, притежаващо пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на дружеството <u>за допълнително социално осигуряване</u> и да не се намира във фактическо съжителство с такъв член или лице“.</p> <p>Да се създаде нова т. 13:</p> <p>„13. да не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен включително, и да не е свързано лице с член на Комисията за финансов надзор (и с лица от нейната администрация, заемащи позиции директор и началник отдел)“.</p>	<p>както и че при приемане на предложението за редакции ще се ограничи достъпът на специалисти в конкретната област.</p> <p>Също така следва да се има предвид, че съгласно чл. 24, ал. 4 от ЗКФН изискванията за професионална тайна се прилагат и по отношение на всички лица, изпълняващи функции, възложени им от КФН.</p> <p>По отношение добавяне на т. 13 в чл. 6 от проекта на наредба:</p> <p>В зависимост от конкретния случай приложение може да намери разпоредбата на чл. 22 от ЗКФН.</p>
15	Чл. 6, ал. 1, т. 9 – 12 и ал. 2, т. 4 - 6	БАДПО	Има няколко технически грешки - чл. 344, ал. 2, т. 1 вместо чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО.	Приема се.
16	Чл. 10, ал. 1, т. 2	БАДПО	Прави се следната бележка: Защо се визират само регистрираните одитори, а не и другите лица по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО, доколкото те също могат да изпаднат в ситуацията да не отговарят на изискванията на Наредбата? В допълнение считат, че т. 2 влиза в обхвата	<p>Не се приема.</p> <p>Не е налице дублиране на изискванията. Наличието на регистриран одитор – физическо лице, който упражнява одиторска професия в одиторското дружество, е изискване към одиторското дружество.</p>

			на т. 1, която касае всички лица и в този смисъл се явява излишно повторение.	
17	Чл. 12	БАДПО	<p>Във връзка с ал. 2 считат, че процедурата по подбор на независим външен оценител следва да се извършва преди налагане на принудителната административна мярка, тъй като когато се открива административното производство по нейното налагане или поне във втората фаза (след възражения и обяснения от засегнатото ПОД) по нейното действително налагане в решението на КФН трябва да е определен конкретният независим външен оценител, неговата задача, срокове за изпълнение и разходите на ПОД за оценката.</p> <p>Във връзка с ал. 4 считат, че изр. 1 и 2 си противоречат.</p> <p>Ал. 5-9, само цената ли се разглежда от КФН или възможността НВО да извърши съответната проверка?</p> <p>Ал. 13, решението е ПАМ спрямо конкретното ПОД с конкретната задача и конкретната цена, а не отделно решение, каквото впечатление се създава.</p>	<p>Не се приема</p> <p>По отношение на чл. 12, ал. 2</p> <p>Видно от чл. 344, ал. 8 от КСО, при прилагане на предвидените в чл. 344 мерки не се прилагат изискванията относно обясненията и възраженията на заинтересованите лица. С чл. 12, ал. 2 от проекта на Наредба изрично е посочено, че в поканата ще бъде посочено лицето, спрямо което ще бъде приложена принудителна административна мярка, поради което не е налице противоречие с изискванията на КСО и няма основание за направените предложения.</p> <p>По отношение на чл. 12, ал. 4:</p> <p>Поканата по чл. 12 от проекта на наредба дава възможност на лицата от списъка по чл. 7 от проекта на наредба да представят ценови предложения. Не е налице противоречие между изречение първо и изречение второ, тъй като изречение второ определя декларациите, които лицето от списъка по чл. 7 от проекта на наредба представя в случай, че изпрати ценово предложение.</p> <p>Относно въпроса по чл. 12, ал. 5 – 9 от проекта на наредба – приложимо е становището по т. 4 по-горе.</p> <p>Относно чл. 12, ал. 13</p> <p>Текстът е ясен. Принудителните административни мерки по чл. 344, ал. 2, т. 2 от КСО се налагат с решение на КФН.</p>

18	Чл. 14	БАДПО	Прави се следната бележка: КФН следва да публикува покана не само в изброените случаи, а въобще, когато започне да попълва списъка по чл. 7.	Не се приема. Процедурата по чл. 14 се прилага само в посочените в тази разпоредба случаи. Първоначалното попълване на списъците е уредено в § 2 от ПЗР на наредбата.
19	Чл. 5, т. 2	БАД	Предлага чл. 5, т. 2 да се редактира „има придобита актюерска правоспособност (квалификация от актюерска асоциация или лизенз на КФН) и поне пет години професионален опит като актюер“, тъй като отговорен актюер е длъжност, а не професионална квалификация.	Не се приема. Изискването за призната правоспособност е предвидено в чл. 5, т. 1 от наредбата, като признаването на правоспособност на отговорен актюер обхваща и случаите след успешно полагане на изпит пред професионална организация на актюерите. Извършваната от назначения от КФН актюер проверка предполага наличие на опит не само като актюер, а като отговорен актюер.
20	Чл. 7, ал .1, т. 4	БАД	В списъка трябва да попадат лица с професионална квалификация и необходимия опит, без ограничение дали професионалният опит на актюера е натрупан в застрахователна, пенсионна, одиторска или консултантска компания. Предлага следната редакция „списък с квалифицирани (правоспособни) актюери, допуснати за извършване на независима актюерска проверка“.	Не се приема. Извършваната от назначения от КФН актюер проверка предполага наличие на опит не само като актюер, а като отговорен актюер.
21	Чл. 10, ал. 1	БАД	Предлага удължаване на срока и определянето му в работни дни.	Приема се. Срокът се увеличава на 5 работни дни.